

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 2 ust. 1 pkt 4 wskazuje, że przeciwdziałanie alkoholizmowi realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności przez ograniczanie dostępności alkoholu. Art. 14 ww. ustawy definiuje obiekty chronione, tj. objęte zakazem sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych. Katalog ustawowych obiektów chronionych obejmuje m.in. szkoły, tereny innych zakładów i placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych oraz domów studenckich. Zakaz sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych w obrębie wskazanych obiektów chronionych ma charakter obligatoryjny. Ustawodawca przewidział ponadto w art. 12 ust. 3 ww. ustawy delegację dla rady gminy w zakresie wprowadzenia zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Dotychczasowe zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określone w Uchwale Nr LIII/1543/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Gdańska stanowią, że miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Gdańska mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 30 m od następujących obiektów: placówek dla osób bezdomnych, placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek leczenia uzależnień.

Wniesiona w projekcie uchwały zmiana polega po pierwsze na podziale miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na miejsca sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia) i miejsca sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy). Po drugie dokonana zmiana dotyczy określenia dla wskazanych dwóch grup miejsc sprzedaży napojów alkoholowych odmiennych odległości i katalogów obiektów chronionych. Tym samym, zgodnie z zapisami projektu uchwały, miejsca sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na terenie miasta Gdańska mogą być usytuowane w pozostającej bez zmian odległości wynoszącej nie mniej niż 30 m od pozostającego bez zmian katalogu obiektów chronionych, tj.:

- 1) placówek dla osób bezdomnych;
- 2) placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) placówek leczenia uzależnień.

Z kolei miejsca sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Gdańska, zgodnie z zapisami projektu uchwały, mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 75 m (czyli 45 m większej niż wcześniej) od poszerzonego o domy pomocy społecznej oraz szkoły podstawowe i ponadpodstawowe (z wyjątkiem szkół dla dorosłych) katalogu obiektów chronionych tj.:

- 1) placówek dla osób bezdomnych;
- 2) placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) placówek leczenia uzależnień;
- 4) domów pomocy społecznej;
- 5) szkół podstawowych i ponadpodstawowych (z wyjątkiem szkół dla dorosłych).

Projekt zmian zapisów dotychczas obowiązującej uchwały o zasadach usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych został podyktowany przede wszystkim potrzebą mieszkańców zgłaszających problem zbyt bliskiej odległości punktów sprzedaży napojów alkoholowych od szkół. Zaproponowane rozwiązanie ma zatem w swoim założeniu ograniczyć dostępność do miejsc sprzedaży napojów alkoholowych grupom szczególnie wrażliwym, czyli dzieciom i młodzieży uczęszczającym do szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz pozwolić uniknąć sytuacji epatowania dzieci i młodzieży widokiem osób kupujących i spożywających alkohol lub będących pod jego wpływem, jak również widokiem pozostawionych przez nich w okolicy butelek i puszek po alkoholu. Jako że za grupę szczególnie wrażliwą uznaje się również osoby przebywające w domach pomocy społecznej, wymagające w maksymalnym stopniu dbałości o ich bezpieczeństwo, katalog obiektów chronionych został rozszerzony również o domy pomocy społecznej.

Zaproponowane w niniejszym projekcie uchwały zasady usytuowania na terenie miasta Gdańska punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży mają zapewnić wystarczające odseparowanie chronionych obiektów od miejsc sprzedaży napojów alkoholowych, a tym samym ograniczanie dostępności fizycznej do alkoholu. Odległością stosowaną w dużych miastach jest przeciętnie 50 m, aczkolwiek zdarza się, że w niektórych przypadkach odległość ta jest większa (np. Szczecin – 100 m). Trzeba podkreślić jednak, że w miastach, na terenie których założona odległość wynosi nie mniej niż 20 m, oddziaływanie ochronne praktycznie nie funkcjonuje. Fakt ten znalazł odzwierciedlenie w decyzji sądu – w Białymstoku, przychylając się do skargi, Wojewódzki Sąd Administracyjny uznał, że taka odległość z pewnością nie ogranicza dostępności do alkoholu. I tak, o ile w mniejszych miastach odległości te mogą przyjmować wartości na poziomie 30 m i prawidłowo pełnić swoją funkcję, o tyle w większych ośrodkach, do jakich zalicza się Gdańsk, odległości te powinny być większe. Tym samym też obowiązująca w Gdańsku odległość 30 m, patrząc przez pryzmat większej gęstości zaludnienia i gęstszej aniżeli w Białymstoku sieci relacji i interakcji społecznych, uznana została za odległość, która nie skutkuje tworzeniem bezpiecznych stref w okolicy obiektów chronionych. Mając na uwadze, że odległość o której mowa powinna stanowić realną barierę między punktem sprzedaży napojów alkoholowych a obiektem chronionym, wskazać należy, że warunek ten spełnia odległość 75 m, która przede wszystkim uniemożliwia szybkie dotarcie do punktu sprzedaży alkoholu. Odległość spełniająca warunek wystarczająco dalekiej od punktu sprzedaży alkoholu to jednak również taka, która jak wspomniano na wstępie utrudnia wzrokowy kontakt z punktem sprzedaży alkoholu, a przez to obserwowanie zjawiska spożywania alkoholu na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub terenie, na którym jest on usytuowany, jako swoistej zachęty do jego spożywania. Jeśli zaś odległość ta jest zbyt bliska to ułatwia ona dostęp do alkoholu, ale i prowadzi do kształtowania określonego (niewłaściwego) sposobu i warunków jego spożywania.

Wprowadzenie zaproponowanych w projekcie uchwały zmian będzie zatem pozytywnie oddziaływać społecznie w kierunku ograniczania dostępności napojów alkoholowych zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wpłynie na kształtowanie wizerunku miasta Gdańska jako obszaru przyjaznego i bezpiecznego zarówno dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta.

Projekt niniejszej uchwały, zgodnie z zapisem art. 12 ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, uwzględnia postanowienia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na lata 2024–2026.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Wnioskodawca:

**PREZYDENT MIASTA GDAŃSKA
ALEKSANDRA DULKIEWICZ**

Opinia radcy prawnego:

**B Pr. Nr 0723-U-33/25
Projekt Uchwały RMG – Druk 238
Uzgodniono Pozytywnie Agnieszka Mac
Dnia 14.02.2025 r.**

Sporządziła:

Anna Maciuszonek

Zaakceptowała:

Iwona Bierut

Uzgodniono:

Damian Awieruszko

Zatwierdził:

Piotr Grzelak